

Nationalmuseets samlinger

2003

Nationalmuseet
Marts - 2004

Indhold

1. Nationalmuseets samlinger	4
Samlingernes omfang:	4
Udredning om bevaring af kulturarven	4
1.1 Målsætning	5
1.2. Ressourcer	5
Figur 1.2.1. Museets omsætning fordelt på hovedformål	5
Figur 1.2.2. Tidsforbrug fordelt på hovedformål	6
Figur 1.2.3. Tidsforbrug under Indsamling fordelt på underformål	6
Figur 1.2.4. Tidsforbrug på Registrering fordelt på underformål	7
Figur 1.2.5. Tidsforbrug på Bevaring fordelt på underformål	7
1.3 Organisering af arbejdet med Nationalmuseets samlinger	8
1.4 Samlingsrapport 2003 i hovedtræk	8
Indsamling	8
Genstandsregistrering, IT-området	8
Konservering	8
Magasinering	9
Udlån og uddeponeringer, indlån og inddeponeringer	9
Samlingsrevision	9
2. Indsamling	10
Indsamlingspolitik	10
Oldtidssamlingen	10
Middelalder og Rennæssancesamlingen	10
Nyere Tids Samling	10
Frilandsmuseet	11
Frihedsmuseet	11
Mønt og Medaljesamlingen	11
Etnografisk Samling	12
Antiksamlingen	12
2.2 Aktiviteter i 2003	12
Figur 2.2.1- Omfanget af hjemtagne genstande på Nationalmuseet i 2003	12
3. Genstandsregistrering , IT-området	14
Indledning	14
3.1. aktiviteter i 2003	14
Udviklingsopgaver	14
Driftsoptimering	14
Datakvalitet:	14
Figur 3.1.1. Omfanget af genstandsregistreringer foretaget i 2003 samt vurdering af registreringsefterslæb	15
4. Konservering	16
4.1 Status	16
Figur 4.1.1. Samlingernes konserveringsbehov i henhold til opgørelserne i 1994 og -97	16
Figur 4.1.2 - Enestående National Betydning (ENB)	17
Figur 4.1.3 - Skøn overforbrug af årsværk (ÅV) til afhjælpning af efterslæb til konservering af ENB-genstande	17
4.2 Aktiviteter i 2003	18
Figur 4.2.1 - Intern og ekstern konserveringsvirksomhed	18
Konservering af museets samlinger	18
Figur 4.2.2 - Udviklingen vedrørende fordeling af konserveringstimer	19
Præventiv konservering	19
Skadedyrsbekæmpelse	19
Overordnet Klimaarbejde	19
Figur 4.2.3 - Klimaarbejde på Nationalmuseet	20
Antikvarisk konserveringsarbejde	20
Kvalitetsmåling af konserveringsarbejdet	20
5. Magasinering	21
5.1 Status	21
Figur 5.1.1 Konklusion vedr. brutto/nettokvadratmeter magasinareal	21
Figur 5.1.2 Opgørelse og konklusion vedr. kvaliteten af de samlede nettokvadratmeter i museets 264 magasiner	22

Udredning om bevaring af kulturarven	22
5.2 Aktiviteter i 2003	22
Skema 5.2.1 – Timer anvendt til Magasinarbejde, transport mv.	22
6. Udlån og uddeponeringer, indlån og inddeponeringer	23
Status og aktiviteter i 2003	23
Figur 7.1.1 Udlån og uddeponeringer (antal sager)	23
7. Samlingsrevision.....	24
Rapport fra samlingsrevision på F&F, Frihedsmuseet den 3. december 2003, konklusion:	24
8. Sikring imod brand, tyveri og hærværk.	25
Figur 9.1.1 - Tekniske sikringsarbejder	25
Figur 9.1.2 - Fysisk sikring.....	25
Bilag a. Genstandsregistrering i skemaform	26
Bilag b. Konservering af genstande fra Forsknings- og Formidlingsafdelingen.....	30
Timer anvendt til konservering 2003, fordelt på samlinger	34
Bilag c. Udlån, uddeponeringer og indlån, inddeponeringer samt afslag på udlån på Nationalmuseet i 2003	35
Figur c.1 - Udlån, danske	35
Figur c.2 - Udlån, udenlandske	36
Figur c.3 - Afslag på låneanmodninger.....	37
Figur c.4 - Uddeponeringer.....	37
Figur c-5 - Indlån	38

1. Nationalmuseets samlinger

Begrebet "Nationalmuseets samlinger" er først og fremmest defineret ud fra genstandssamlingerne, som er selve museets rygrad. Men samlingerne af bøger, arkivalier, fotos, tegninger, billeder af enhver art m.m. er fuldt så væsentlige for det, der er samlingernes formål: at være udgangspunkt og dokumentation for erkendelsen af den menneskelige kulturhistorie.

Nationalmuseets samlinger rummer en enestående bredde, der principielt gør det muligt at belyse kulturhistorien med genstande fra alle egne af kloden, fra alle tider og i alle materialer og materialekombinationer, de er opbygget gennem flere hundrede år. De ældste dele er indsamlet til Det Kongelige Kunstakademi. Samlingerne er organiseret i følgende enheder:

Oldtidssamlingen
Middelalder- og Renæssancesamlingen
Nyere Tids samling
Frilandsmuseets samling
Frihedsmuseet samling
Mønt- og Medaljesamlingen
Etnografisk Samling
Antiksamlingen
Samlingen ved Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser

Samlingernes omfang:

Når samlingernes omfang skal angives er det nødvendigt at påpege at på Nationalmuseet registreres antallet af genstande ikke entydigt som et nummer/en genstand. Det vil sige at antallet af registrerede numre i GenReg (museets elektroniske registreringsdatabase) eller i museets analoge registre ikke afspejler antallet af genstande, men et antal sager, hver med forskelligt antal genstande fra en til flere tusinde. Til eksempel kan det oplyses at Møntsamlingen rummer ca. 500.000 enkeltstykker fordelt på ca. 15.000 genstandsnumre (manuelt registrerede).

GenReg	731.648
Manuelle registre	120.169
Registreringsefterslæb, inventarnumre	143.207
Registreringsefterslæb, sager	1.080
I alt, inventarnumre	995.862
I alt, sager	1.080

Når der i opgørelsen tales om efterslæb/ikke registrerede genstande forstås genstande, hvorom museet selvfølgelig har oplysninger (om proveniens, alder m.v.), men hvor disse oplysninger ikke er indført i museets manuelle eller elektroniske registre, kun journaliseret eller opbevaret på anden vis. Visse arkæologiske fund venter på færdigbehandling på museet før endelig registrering kan gennemføres.

Museets samlede genstandsmængde (hvor man ved én genstand forstår som for eksempel én flinteflække) består således af et ukendt antal genstande, men de udgør mange millioner.

Udredning om bevaring af kulturarven

Nationalmuseet har bidraget med oplysninger til den udredning om kulturarven, som Kulturministeriet forestod i 2003/3. Undersøgelsen fokuserede som noget nyt for Nationalmuseet på genstandes nationale betydning.

Til undersøgelsen er oplyst en række nøgletal om museets samlinger, der omtales under kapitel [4. Konservering](#) og kapitel [5. Magasiner](#).

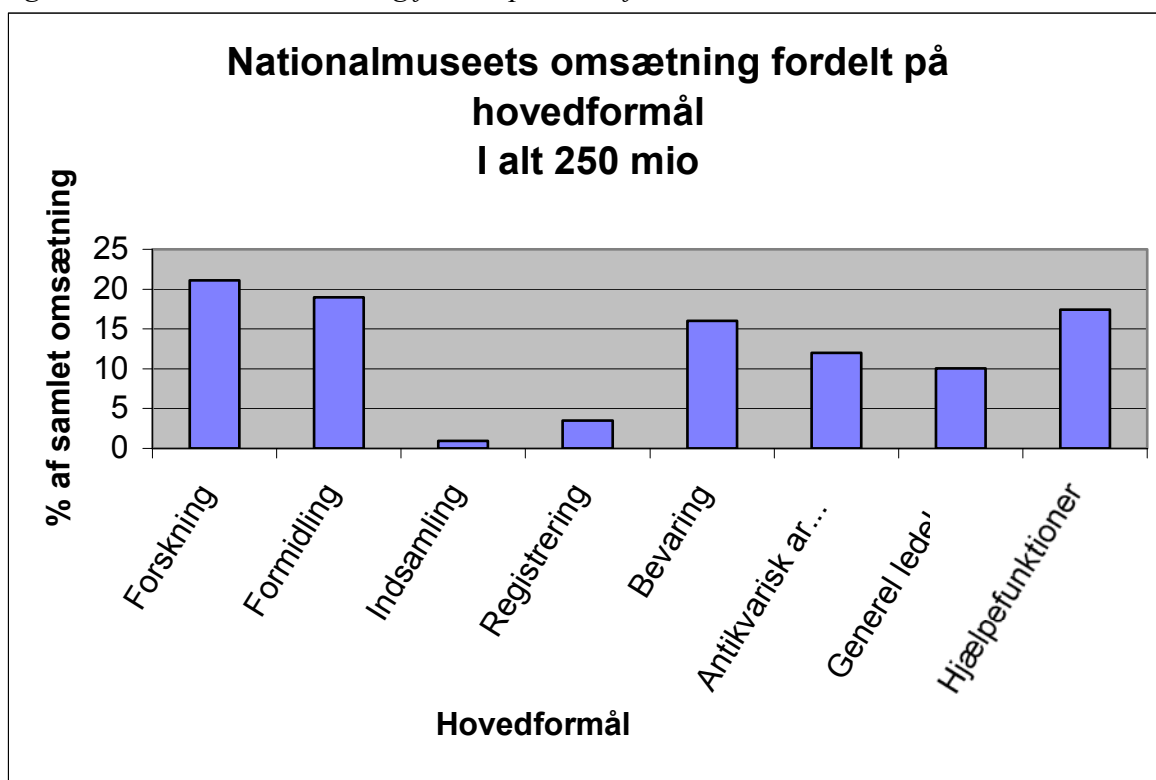
1.1 Målsætning

Nationalmuseets samlinger - der i omfang og kvalitet er enestående, også internationalt set - er udgangspunkt for den musealt forankrede erkendelse af kulturhistorien. Samlingerne skal derfor i kraft af deres bevaring, registrering og magasinerings i videste forstand være tilgængelige for forskning og formidling.

1.2. Ressourcer

Nationalmuseet havde i 2003 en samlet omsætning på 250 mio. kr. (inkl. anlægsudgifter). Ses der bort fra anlæg, udgjorde udgifterne til samlingsformål godt 20 % af museets bruttoudgifter eller ca. 51 mio. kr. I denne rapport redegøres overvejende for de aktiviteter og resultater, der er affødt af de anvendte ressourcer til samlingsformål og rapporten er således koncentreret om følgende tre af museets hovedformål: **Indsamling, Registrering og Bevaring.**

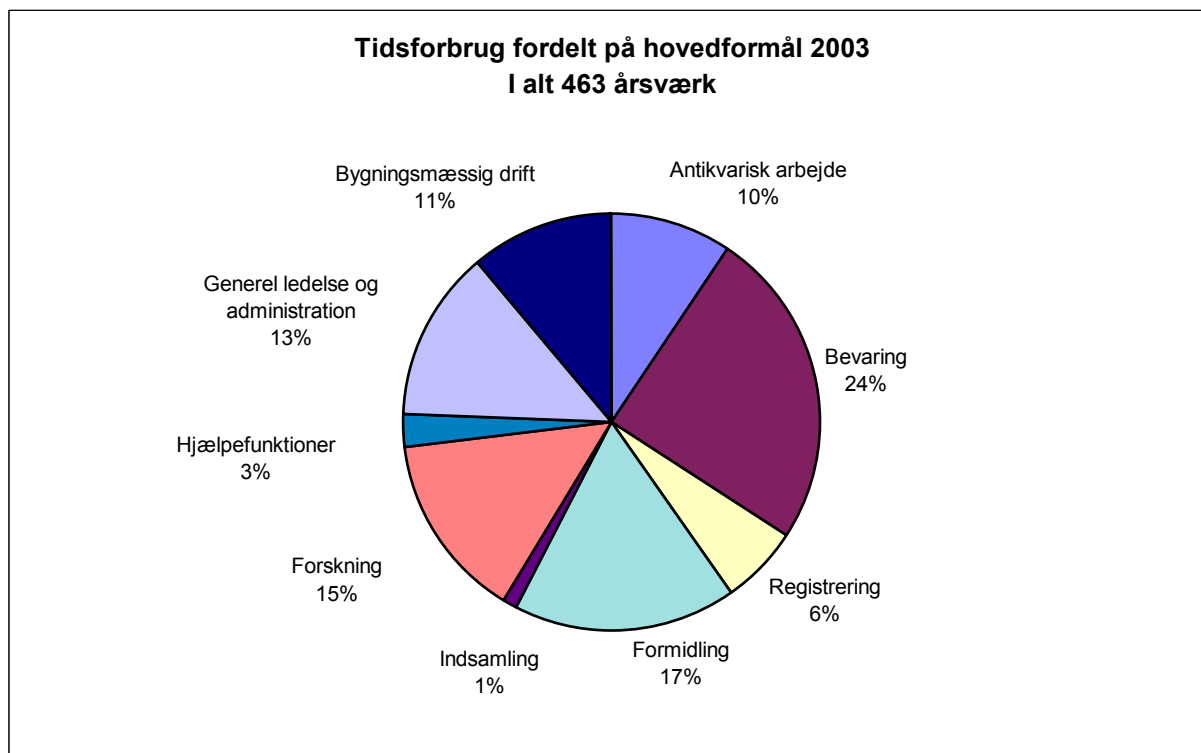
Figur 1.2.1. Museets omsætning fordelt på hovedformål

Museets udgifter finansieres dels af en finanslovsbevilling og dels af tilskud. Tilskuddene udgjorde i 2003 53 mio. kr. fra såvel offentlige som private donorer og blev givet til blandt andet køb af genstande, opførelse af bygninger på Frilandsmuseet samt øvrige erhvervelser.

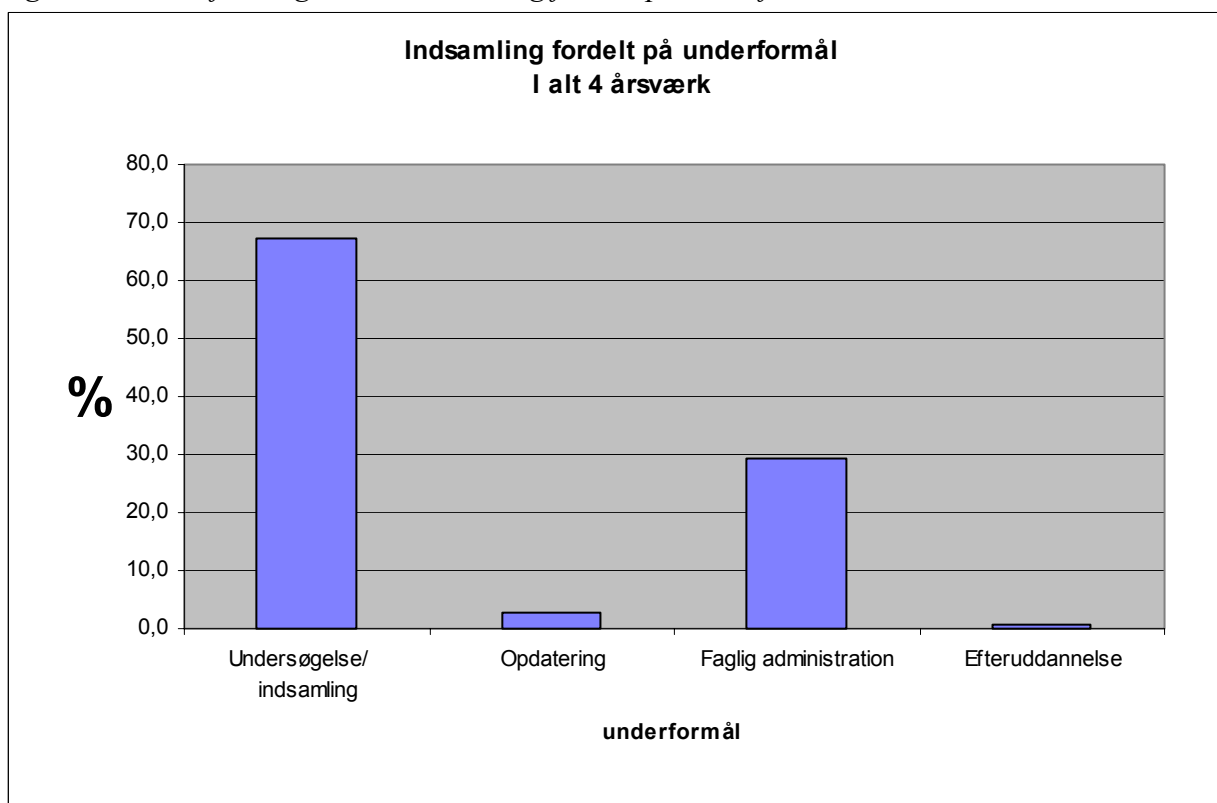
Museet har også i 2003 foretaget tidsregistrering af medarbejdernes arbejdstid fordelt på formål. Ifølge tidsregistreringen er der anvendt 146 årsværk på samlingsarbejdet (indsamling, registrering og bevaring). Fordelingen fremgår af figur 1.2.2.

Figur 1.2.2. Tidsforbrug fordelt på hovedformål

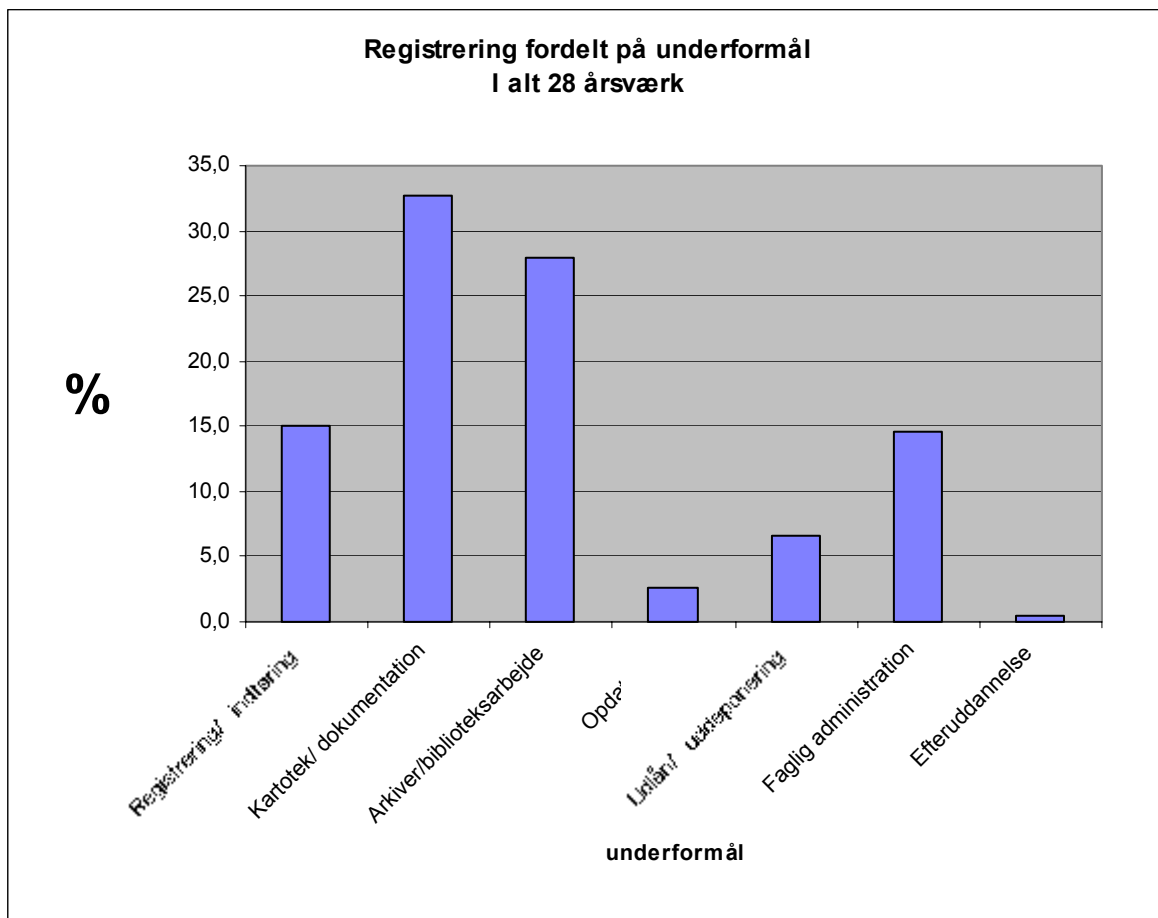

For de tre områder, der er behandlet i denne rapport, Indsamling, Registrering og Bevaring er der herunder indsat skemaer, der viser fordeling af tidsforbruget fordelt på underformål.

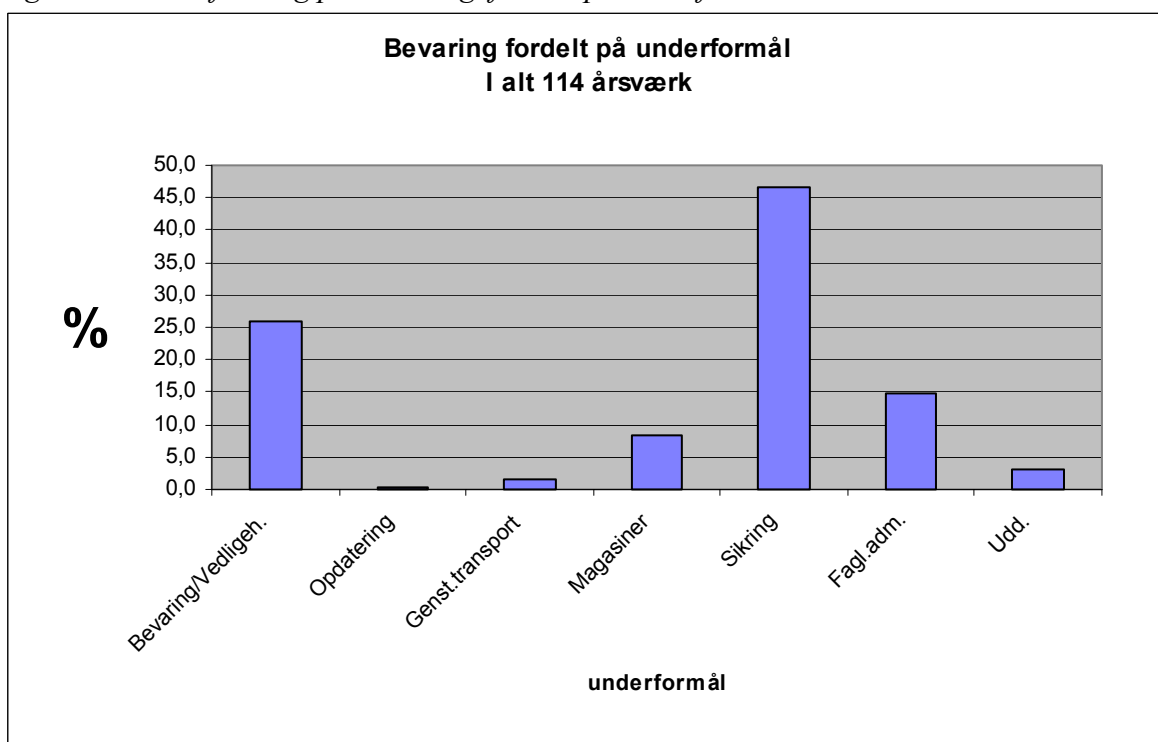
Figur 1.2.3. Tidsforbrug under Indsamling fordelt på underformål

Figur 1.2.4. Tidsforbrug på Registrering fordelt på underformål

Figur 1.2.5. Tidsforbrug på Bevaring fordelt på underformål

1.3 Organisering af arbejdet med Nationalmuseets samlinger

Det systematiske arbejde med indsamling, registrering, konservering og magasinering af samlingerne foregår i samspil mellem en række faglige afdelinger, enheder og udvalg på museet:

Indsamling og registrering af genstande forestås af enheder med samlingsansvar under Forsknings- og Formidlingsafdelingen, der foruden indsamling også forsker i og formidler viden om genstande og samlinger fra bestemte historiske perioder og geografiske regioner.

IT-drift varetager blandt andet udviklingen og vedligeholdelse af applikationer der anvendes til genstandsregistrering.

Bevaringsafdelingens to sektioner "Arkæologi" og "Bygning og Inventar" har ansvaret for den konserveringsfaglige behandling af museets samlinger, mens "Laboratorium" arbejder med klimaspørgsmål i udstillinger og magasiner. "Magasin og Logistik" forestår administration og drift af museets magasiner og det praktiske arbejde med museets udlån.

Samlings- og Registreringsudvalget (nedsat 1. januar 2003), har deltagelse af repræsentanter fra afdelinger og enheder, som er involveret i de forskellige sider af samlingsarbejdet. Udvalgets koordinerer indsatsen på samlingsområdet og skal udarbejder politik og strategi til Direktionen.

Samlings- og Registreringsudvalgets hovedopgave i de første to år vil blive at udarbejde en Samlingsmanual, en række vejledninger om arbejdet med museets samlinger, der skal ligge på det interne net. De første kapitler er afslutte med udarbejdelse af en indsamlingsstrategi og en udlånsstrategi med tilhørende dokumenter.

Under Samlings- og Registreringsudvalget er nedsat 2 permanente udvalg: Samlingsrevisionsudvalget og Registreringsudvalget.

Rapport fra Samlingsrevisionsudvalget ses i kapitel 8 og fra Registreringsudvalget i kapitel 3.

1.4 Samlingsrapport 2003 i hovedtræk

Indsamling

Uddybende omtale kapitel [2. Indsamling](#)

Nationalmuseet indsamler genstande og andre vidnesbyrd, der kan belyse kulturens udvikling fra dens oprindelse til vor tid. Nationalmuseet er kulturhistoriske hovedsamling for såvel det danske som det internationale område.

For dansk arkæologis vedkommende finder en løbende tilvækst til samlingerne sted som følge af: nødudgravninger, ved selvvalgte forskningsudgravninger, ved bestemmelserne om aflevering af marine fund, ved arkæologiske udgravninger i og ved kirkerne, ved bygningsarkæologiske undersøgelser af kirkebygninger samt ved danefæbestemmelserne.

En række definerede kerneområder samt udstillingsvirksomheden er udgangspunktet for museets indsamling på nyere tids område. Det materiale, der indsamles på museet, er i høj grad orienteret mod enkeltpersoners levede liv. I de senere år har dragt- og kropskultur, bygnings- og boligkultur, fritidskultur, produktions- og arbejdsliv, offentligt liv samt besættelsestidens historie fra 1940-45 været kerneområder i indsamlingen.

Genstandsregistrering, IT-området

Uddybende omtale kapitel [3. Genstandsregistrering, IT-området](#).

Hovedopgaven i 2003 har været udviklingen af et genstandsregistreringssystem til Etnografisk Samling. Arbejdet er samtidig den første del i opbygningen af en fælles central database for genstandsdata med et ensartet brugerinterface for alle museets enheder (FællesGenReg), og er samtidig en del af Nationalmuseets handlingsplan. Herudover er udviklet flere databaser til udstillinger med videre.

Konservering

Uddybende omtale kapitel [4. Konservering](#)

Museets indsats for konservering af samlingerne påvirkes af en række andre aktiviteter på museet. Udstillingsvirksomheden samt indsamling og erhvervelser af genstande udløser løbende et konserveringsbehov, som ikke nødvendigvis falder sammen med hvilke genstande og samlinger, der har det største konserveringsbehov. Bevaringsafdelingen har i 2003 medvirket med væsentlige ressourcer til udstillingen "Sejrens Triumf" med både konservering, montering og opstilling af museums-

genstande. Herudover er anvendt mange konservatortimer til konservering af museets accessioner, specielt til danefæ og vådfundet træ.

Til brug for ”Udredning om kulturarven” har museet opgjort behovet for konserveringsindsats for museets genstandsmasse sat i relation til deres nationale betydning.

Magasinering

Uddybende omtale kapitel [5. Magasinering](#)

Magasin og Logistik, der forestår driften af museets magasiner, transport af genstande mellem museets udstillinger og magasiner har i 2003 udover sine normale forpligtigelser anvendt ressourcer til fremtagning og transport af genstande til og fra ”Sejrens Triumf” og den kommende ”Herregårdsudstilling”.

I forbindelse med ”Udredning om kulturarven” har museet opgjort behovet for nybygning og renovering af eksisterende magasiner til de nuværende museumsgenstande og det skønnede behov for de næste 15 års accessioner.

Udlån og uddeponeringer, indlån og inddeponeringer

Uddybende omtale kapitel [6. Udlån og uddeponeringer, indlån og inddeponeringer](#)

I 2003 færdiggjordes museets nye udlånspraksis med tilhørende lånedokumenter. Herefter varetages den formelle vurdering af om et udlån skal gennemføres af enheder under Forsknings- og Formidlingsafdelingen, mens det praktiske udlånsarbejde varetages af Magasin og Logistik under Bevaringsafdelingen.

Nationalmuseet har i 2003 imødekommet 125 anmodninger (i alt mere end 2.000 genstande) om udlån eller uddeponeringer til såvel udenlandske som indenlandske museer og kulturinstitutioner. Der er meddelt 17 afslag på låneanmodninger.

Samlingsrevision

Uddybende omtale kapitel [7. Samlingsrevision](#)

I 2003 er nedsat et nyt samlingsrevisionsudvalg. Udvalget har revideret samlingen på Frihedsmuseet.

Sikring mod brand, tyveri og hærværk

Uddybende omtale kapitel [8. Sikring imod brand, tyveri og hærværk.](#)

Ved årsskiftet 2002 / 2003 ændredes organisationen i Drifts- og Administrationsafdelingen omkring arbejdsopgaver med sikring med videre.

Enheden Sikring og håndværk blev nedlagt og de opgaver som denne enhed løste i 2002 blev fordelt imellem enhederne Bygningsdrift, Sikring og Intern Service og Sikringsteknisk gruppe som er del af Drifts- og Administrationsafdelingens Sekretariat.

2. Indsamling

Nationalmuseet indsamler genstande og andre vidnesbyrd, der kan belyse kulturens udvikling fra dens oprindelse til vor tid. Nationalmuseet er kulturhistoriske hovedsamling for såvel det danske som det internationale område.

Indsamlingspolitik

I bemærkninger til Museumslovens §11 udarbejdet i 2000, er omtalt en politik for indsamling, som Direktionen vedtaget skal være gældende for Nationalmuseet.

Udover disse generelle retningslinier skriver de enkelte samlinger således om indsamling:

Oldtidssamlingen

Oldtidssamlingen forøges hovedsageligt ved tilvækst af fundmateriale fra museets egne forskningsgravninger samt ved modtagelse af danefæ. Den aktive indsamlingsvirksomhed er knyttet til de forskningsprojekter, der gennemføres, og hvis resultater tilgår museet både i form af genstande og i form af nyerhvervet viden, dokumenteret og beskrevet i rapporter og beretninger for undersøgelserne. Tilvækst finder endvidere sted ved de udgravninger, der foretages som antikvariske opgaver i medfør af museumslovens §5 stk. 5. I mindre udstrækning sker tilvæksten gennem køb og bytte samt ved modtagelse af fund fra privatsamlinger.

Ved Nationalmuseets Naturvidenskabelige Undersøgelser foretages indsamling af prøvemateriale til de naturvidenskabelige samlinger, hvilket finder sted ved enhedens egne undersøgelser samt i forbindelse med bestemmelse og datering af prøver, der indkommer fra andre museers undersøgelser.

Som resultat af de undersøgelser, som Nationalmuseets Marinarkæologiske Undersøgelser foretager i medfør af museumslovens §28, indkommer der tillige fund fra søterritoriet, som indgår i oldtidssamlingen.

Middelalder og Renæssancesamlingen

Middelalder- og Renæssancesamlingen er Danmarks kulturhistoriske hovedsamling fra perioden ca. 1050 til 1660 – eller med andre ord fra vikingetidens slutfase til Enevældens indførelse – og er tillige landets væsentligste samling af kunst- og kunsthåndværk fra Danmarks middelalder. Derudover rummer samlingen nordbofund fra Grønland, som er af enestående art.

Arbejdsindsatsen i tilknytning til samlingen strækker sig imidlertid langt ud over den angivne ramme og er stærkt præget af medvirken i det antikvariske arbejde i Danmark. Runologien dækker således dele af jernalderen og vikingetiden, medens det kirkeantikvariske arbejde tidsmæssigt strækker sig frem til det 20. århundredes begyndelse.

Samlingen forøges årligt ved tilgang af danefæ, herunder genstande med runeindskrifter, samt ved fund af arkæologisk materiale i forbindelse med enhedens egne undersøgelser. Danmarks Middelalder & Renæssance foretager udgravninger i kirkerne, et felt som ikke dækkes af andre museer, lige som enheden i 2003 sammen med Danmarks Oldtid har haft det arkæologiske ansvar i Frederiksværk og Hundested kommuner med deraf følgende udgravningsforpligtelser. Enheden har undersøgelser af borge og voldsteder som et særligt prioriteret felt, hvilket giver sig udslag i udgravninger og indsamling af genstandsmateriale fra borge og voldsteder i Danmark.

Nyere Tids Samling

Danmarks Nyere Tid (DNT) omfatter dansk/nordisk kulturhistorie fra 1660 til nutiden, hvor indsamlingen særligt koncentrerer sig om kerneområderne: produktions- og arbejdsliv, bygningskultur, boligkultur og familieliv, dragt- og kropskultur, fritidsliv samt offentligt liv herunder relationerne mellem Danmark og Dansk Vestindien.

Det materiale, der indsamles på DNT, er i høj grad orienteret mod enkeltpersoners levede liv, hvorfor det har en udpræget kvalitativ karakter. Den største udfordring i denne forbindelse er den stadig stigende produktion af varer og forbrugsgoder som karakteriserer hverdagslivet efter 1950. En analyse af de foregående årtiers indsamling har dokumenteret at det 20. århundrede har været underbelyst, hvorfor indsamlingen nu er rettet mod industrisamfundets kulturarv i bred forstand.

I modsætning til før lægges vægten nu på det, der er karakteristisk for tiden, d.v.s. enten det almindelige og typiske eller det stil- og modeprægede og mindre på det unikke og specielle. Det vigtigste er, at de ting, der indsamles, afspejler væsentlige fænomener i tiden. Et nyt aspekt er at genstandene tillægges forskellige betydninger. De kan være dele af en naturlig helhed, bruges faktisk eller symbolsk.

Frilandsmuseet

Frilandsmuseets indsamling koncentrerer sig hovedsagelig om bygninger, inventar og værktøj til genopbygningen af museets nye afsnit, Andelsbyen. Bygninger og indbo skal dække perioden 1880-1950. Med de udvalgte bygninger, f.eks. snedkerværksted, smedeværksted og husmandssted følger et varierende antal løse genstande. I den øvrige indsamling til Andelsbyen tages der højde for museets eksisterende samling fra denne periode. De fleste hjemtagelser af indbo og tekstiler sker som et supplement til den eksisterende samling, og hjemtagelserne er i høj grad målrettet mod udstilling i de kommende interiører.

I meget ringe grad indsamles der til supplement af de eksisterende interiører i museets øvrige afsnit ca. 1660-1900. Genstandsindsamling sker da ved henvendelse udefra, og accept af genstande kun hvis de skønnes umiddelbart egnede til at indgå i et af de eksisterende interiører.

Der indsamles desuden en del brugsgenstande til Frilandsmuseets formidlingsafdeling, f.eks. tekstiler og køkkenudstyr til aktiviteter og undervisning. Disse genstande indgår ikke i museets genstandssamling og registreres ikke.

Der indsamles også bygningsdele, f.eks. vinduesglas, elektrisk materiel, bygningsbeslag mv. Disse materialer går til Frilandsmuseets værksteder som "reservedele" ved reparationer og genopførelse af museumsbygningerne, og er ikke en del af museets genstandssamling.

Genstande indsamlede til brug indgår ikke i statistikker/oversigter over indsamling eller registrering.

Frihedsmuseet

Frihedsmuseet foretager generel, kun undtagelsesvis speciel og målrettet, indsamling af genstande vedrørende 2. verdenskrig (1939-45), Danmarks besættelsestid (1940-45). I begrænset omfang indsamles også genstande med relevans for besættelsen, der stammer fra før- eller efterkrigsperioden.

Mønt og Medaljesamlingen

Møntsamlingens indsamling domineres af indkommet danefæ. En vis del af disse mønter er af en sådan interesse eller sjældenhed, at de placeres i Hovedsamlingen. Det er den samling, som siden 1600-tallet år for år er vokset, så den i dag hører til en af de betydeligste i Europa. Hovedparten af de indkomne danefæ-mønter placeres i fundarkivet eller deponeres på relevante lokalmuseer. Som følge af den voldsomme vækst af indkomne mønter, fundet af amatører ved brug af metaldetektorer, har vi – efter aftale med relevante myndigheder – ved årets udgang indskrænket danefæbehandlingen af løsfundne (enkeltfundne) mønter, der er fundet ved brug af metaldetektorer, til kun at omfatte mønter, præget før 1536.

Ved udgangen af 2003 afsluttedes arbejdet med at oprette en database over efterslæb, dvs. ubehandlede – eller ikke færdigbehandlede – danefæsager.

Møntsamlingen modtager lejlighedsvis betydningsfulde gaver, undertiden som følge af ældre aftaler (testamentarisk arv m.v.).

Endelig modtager Samlingen gaver fra Venneselskab eller fonde og stiftelser. Disse gaver afspejler den til enhver tid værende indsamlingspolitik, i de sidste adskillige år har den således fokuseret på den nationale samling, forstået i bred forstand. Dvs. ud over det nuværende Danmark, også Hertugdømmerne (specielt Gottorp, hvoraf dele ligger indenfor Danmarks nuværende grænser), men også Norge (1380-1814), Island, Færøerne, Grønland, Estland (c. 1220-1346 og omkr. 1560) med videre. Oversøiske områder, der har været forbundet med Danmark ("kolonier"), indgår således også i begrebet "den nationale samling".

Da samlingen i øvrigt er universel, den omfatter alle tider og alle lande, vil der altid – når lejlighed byder sig og ressourcerne er til stede – være mulighed for at modtage passende gaver.

Etnografisk Samling

Etnografisk Samling har indsamlingsansvar for Nord- og Sydamerika, Caribien, Samiske områder, Østasien, Bagindien, Afrika, Vestasien, Sydasiens, Oceanien, Grønland, Canada og Alaska.

Samlingen øges jævnlige, men i begrænset omfang gennem køb, gaver og testamentariske gaver – altid med henvisning til regional og international lovgivning.

Under arkæologiske udgravninger i Grønland tilfalder samlingerne de grønlandske museer.

Etnografisk Samling vil lægge øget vægt på forskningsbaseret indsamling gennem feltarbejde.

Hele indsamlingsfeltet koordineres med de etnografiske samlinger på Moesgård Museum. Indsamlinger på det islamiske kulturområde koordineres med Antiksamlingen.

En vis udvidelse indsamling ved feltarbejde med basal indsamling og anden indsamlingsaktivitet må forventes efter museumsloven af 1.1.2002 hvori det fastslås, at Nationalmuseet har pligt til at besidde internationale samlinger.

Antiksamlingen

Antiksamlingen tilføres kun i begrænset omfang nye genstande, primært i form af gaver fra private eller fonde. Erhvervelser gøres desuden ved køb på auktioner eller i kunsthandelen under iagttagelse af gældende etiske normer på museumsområdet.

Antiksamlingen tilstræber ved nyerhvervelser at tilføre samlingen genstande af en sådan karakter, at samlingens forsknings- og formidlingsmæssige potentiale udbygges, og således at stærke områder forbedres og svage styrkes.

2.2 Aktiviteter i 2003

Figur 2.2.1- Omfanget af hjemtagne genstande på Nationalmuseet i 2003

	Genstandsgruppe	Herkomst	Antal
Oldtidssamlingen			
	<i>Accessioneret</i>		
	Danefæ	Stenalder	1
	Danefæ	Bronzealder	39
	Danefæ	Jernalder	205
	Danefæ, særnumre	Primært jernalder	8
	Oldsager	Stenalder	88
	Oldsager	Bronzealder	31
	Oldsager	Jernalder	8
	Oldsager, særnumre	Sten-, bronze- og jernalder	2557
	<i>Uregistreret</i>		
	Danefæ, antal sager	Sten-, bronze- og jernalder	189
	I alt		3126
Middelalder og Renaissance	Danefæ	Diverse lokaliteter i Danmark	203
	Jord- og kirkefund	Diverse kirker og arkæologiske lokaliteter i Danmark, til dels "efterslæb"	49
	Jordfund	Udgravning i Gurre (2003), ikke færdigregistreret elektronisk	92
	I alt		344
Nyere Tids Samling			
	2 Dampmaskiner m. tilbehør	Faksinge (tidl. sanatorium)	45
	Hashbod m.m.	Christiania, København	150
	Plastikstøbemaskine	Plastikfabrik, Søborg	5

Frilandsmuseet	Meldecentral fra koldkrigsperiode	Novo Nordisk, København	25
	Sport, diverse	Dansk Sportsmuseum, Vejle	600
	Daguerreotypier, m.m.	Store Kongensgade, København	33
	Diverse, øvrigt		75
	I alt		933
Frihedsmuseet	Bageriinventar	Majbølle Bageri, Lolland	25
	Diverse indbo til Andelsby og Østergård	Diverse givere	61
	Tekstiler til Andelsby og Østergård	Diverse givere	5
	I alt		91
Møntsamlingsen	FHM 1-46	Danmarks besættelsestid 1940-1945	60
	I alt		60
	Mønter	Danefæ., indkommet 2003, 155 sager	2213
Etnografisk Samling	Mønter,	Danefæ, indkommet 2003 og tidligere, behandlet og registreret, 231 sager	1404
	I alt		3617
	Masker og figurer	Afrika	30
	Etnografika	Bagindien	3
Nationalmuseet	Etnografika	Kina	7
	Grønland	Figurer	2
	I alt		42
	I alt		8213
	Heraf danefæ		4262

Note: Der er i flere tilfælde i opgørelsen opgivet antal sager, hvorimod de fleste tal er antal genstande.

3. Genstandsregistrering , IT-området.

Indledning

Udviklingen af IT-systemer til genstandsregistrering foretages af IT-enheden, som organisatorisk er placeret under Nationalmuseets Drifts- og Administrationsafdeling. Arbejdet planlægges og udføres i et tæt samarbejde med de enheder på museet der foretager den konkrete genstandsregistrering, ligesom der er muligt at følge IT-enhedens projektstyring på museets intranet.

3.1. aktiviteter i 2003

Udviklingsopgaver

Hovedopgaven i 2003 har været udviklingen af et genstandsregistreringssystem til Etnografisk Samling. Arbejdet er samtidig den første del i opbygningen af en fælles central database for genstandsdata med et ensartet brugerinterface for alle museets enheder (FællesGenReg), og er samtidig en del af Nationalmuseets handlingsplan. Etnografisk samling fik adgang til at accessionere i det nye system i november.

IT-enheden har desuden afleveret to udstillingssystemer, dels til udstillingen Sejrens Triumf, der åbnede i maj 2003 og til Herregårdsudstillingen der åbner i 2004. Udstillingssystemerne gør det muligt at registrere og administrere genstande der indgår i udstillingerne.

Der er udviklet en database til projektet Det Digitale Kunstkammer, hvor de historiske protokolindføringer vedr. Kunstkammeret knyttes sammen med billeder af genstandene.

IT-enheden har ligeledes udviklet DOKREG til Frihedsmuseet, der gør det muligt at arbejde med historiske dokumenter fra besættelsestiden, og der er afleveret en webbaseret adgang til udvalgte data fra Oldtids- og Middelaldersamlingernes GenReg-system til brug for Kulturarvsstyrelsens medarbejdere.

Herudover har IT-enheden gennemrenoveret og forenklet museets fotoregistreringssystem i forbindelse med Herregårdsudstillingen, idet systemet nu kan anvendes af alle museets samlinger, herunder generelt i projektsammenhænge. Systemet sørger for at den digitale optagelse af genstanden knyttes sammen med registreringen af genstanden, og det er nu også muligt at tilknytte alle former for digitale billeder til GenReg eller andre databaser.

Driftsoptimering

I forbindelse med at Nationalmuseet har opgraderet sin IT-infrastruktur fra NT- til Windows 2000 domaine er hele platformen for museets genstandsregistreringssystemer (GenReg) blevet overflyttet hertil. Til det omfattende arbejde blev der udviklet en applikation (POCADIMUS) der muliggjorde en automatisk udrulning af genveje, odbc-kanaler og skærbilleder til brugerne, og samtidig har enheden udført en grundlæggende revision og oprydning af katalogstrukturen.

Nyere Tids placeringssystem ((PladsReg) er migreret fra Access til SQL-server og forventes at udgøre kernen i et kommende fælles placeringssystem..

Datakvalitet:

IT-enheden deltager i arbejdet med at udarbejde fælles standarder på en række områder relateret til genstandsregistrering og placering af genstande. Disse standarder indarbejdes successivt i det nye FællesGenReg-system.

Der er desuden foretaget et omfattende dataanalyse og -bearbejdning i forbindelsen med tilpasning af Etnografisk Samlings data til FællesGenReg.

Figur 3.1.1. Omfanget af genstandsregistreringer foretaget i 2003 samt vurdering af registreringsefterslæb.

Nationalmuseet i alt											
Elektronisk registreret											
	Oldtid	Middelalder	Mønt	Nyere Tid	Frihed	Friland	ES	Antik	NMU	I alt	
Status primo 2003	158.792	69.613	0	301.771	11.443	47.918	98.609	38.312	0	726.458	
Aktivitet 2003	2.937	252	0	331	58	1.475	137	0	0	5.190	
Status ultimo 2003	161.729	69.865	0	302.102	11.501	49.393	98.746	38.312	0	731.648	
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser											
	Oldtid	Middelalder	Mønt	Nyere Tid	Frihed	Friland	ES	Antik	NMU	I alt	
Status primo 2003 Registrerede inventarnr.	10.000	0	15.182	0	0	0	88.500	0	0	113.682	
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.	0	0	245	0	75	0	6.242	0	0	6.562	
Status ultimo 2003 Registrede inventarnr.	10.000	0	15.427	0	0	0	94.742	0	0	120.169	
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen**											
	Oldtid	Middelalder	Mønt	Nyere Tid	Frihed	Friland	ES	Antik	NMU	I alt	
Primo 2003	Inventarnr.	0	16.016	0	25.979	25	1.525	100.500	0	0	144.045
	Sager	926	0	0	0	0	0	0	0	0	926
Ultimo 2003	Inventarnr.	0	16.059	0	25.648	0	1.000	100.500	0	0	143.207
	Sager	530	0	510	0	40	0	0	0	0	1.080
Antal inventarnumre i alt										995.862	
Antal sager i alt										1.080	

Note: På nogle samlinger opgøres efterslæb i sager, på andre i inventarnumre.

Tallene for efterslæb er som angivet anslåede.

Det er ikke alle tal for den tidligere Marinarkæologiske Samling, der er medtaget i dette års statistik.

Uddybende skemaer over registreringer findes i [Bilag a. Genstandsregistrering i skemaform](#)

4. Konservering

4.1 Status

I 1994 opgjorde museet samtlige samlingers konserveringsbehov i forhold til den opstillede bevaringspolitik. Denne opgørelse viser, hvor stor en konserveringsmæssig indsats, der skal til for at genstandene i museets samlinger er umiddelbart tilgængelige for - og kan håndteres ved - forskning og formidling. Totalopgørelsen viser, at en arbejdsindsats på 1.078.700 timer eller knap 800 konserveringsårsværk er påkrævet, for at bevaringsstandarden i museets samlinger lever op til den formulerede bevaringspolitik (umiddelbart tilgængeligt for forskning og formidling).

Efter denne konserveringsfagligt baserede opgørelse har konserveringsbehovet i 1997 været underkastet en kulturhistorisk prioritering, baseret på de enkelte samlingers konkrete betydning i forsknings- og formidlingssammenhæng inden for en rimelig planlægningshorisont. En genstand kan således udmærket være vel bevaret på magasin, men med den forudsætning, at dersom den skal udstilles, så skal der bruges konserveringstimer på at bringe den i en tilstand, der gør den "forståelig" for besøgende (f.eks. en genstand i flere stykker, der skal samles før genstandens funktion kan opfattes meningsfyldt af publikum). Denne opgørelse resulterede i en nedskrivning af konserveringsbehovet med ca. 1/3 til 719.635 timer, svarende til godt 500 årsværk. For at illustrerer hvilke vurderinger der ligger til grund for en kulturhistorisk prioriteret nedskrivning af konserveringsbehovet, kan her nævnes:

- *I Nyere Tids Samling* er konserveringsbehovet for eksempelvis samlingen af vogne, bygningsdele og inventar nedskrevet fra 27.848 timer til 11.000 timer. Denne nedskrivning skyldes at samlingen ikke umiddelbart står overfor udstilling eller forskning. Det vil således være uhensigtsmæssigt f.eks. at konservere bygningsdele til hele interiører, der ikke er planlagt opstillet.
- I *Marinarkæologisk Samling* var der i 1994-opgørelsen medregnet konservering af de nedgravede vådfundne vrage og skibsdele. Dette er ikke tilfældet i 1997-opgørelsen, hvor alene det, der ligger på magasiner, er medtaget. De nedgravede fund skønnes godt bevarede, men er selvfølgelig ikke tilgængelige for formidling.

Figur 4.1.1. Samlingernes konserveringsbehov i henhold til opgørelserne i 1994 og -97

Samling	Konserverings-/bevaringsbehov og -indsats (antal timer)			
	1994-opgørelse (behov i forhold til museets bevaringspolitik)	1997-opgørelse (aktuel kulturhistorisk prioritering)	Nedskrivning af behovet fra 1994- til 1997-opgørelsen	Bevaringsindsatsen 1997-2003
Oldtidssamlingen	119.500	90.365	29.135	33.751
Middelaldersamlingen	131.600	122.361	9.239	11844
Nyere Tids Samling	435.900	305.719	130.181	29404
Frilandsmuseet	118.500	42.500	76.000	11192
Frihedsmuseet	10.600	10.500	100	679
Møntsamlingen	19.800	4.780	15.020	8495
Etnografisk Samling	139.750	127.450	12.300	19655
Antiksamlingen	12.300	6.300	6.000	1935
Marinarkæologisk Samling	90.200	9.660	80.540	38895
Naturvidenskab. Samling	200	0	200	98
Udlån & uddeponering	0	0	0	4166
I alt	1.078.350	719.635	358.715	160111

Til sammenligning med den kulturhistorisk prioriterede nedskrivning af konserveringsbehovet er nettoresultatet af de konserveringsfaglige medarbejders indsats (Bevaringsindsatsen¹) fordelt på

¹ Bevaringsindsatsen er nettoresultatet af de konserveringsfaglige medarbejders indsats. Konserveringsarbejdet i forbindelse med udstillinger omfatter - udover egentlig konservering - også klargøring og opstilling af genstandene, hvilket ikke i sig selv forbedre disse bevaringsstilstand. Konserveringsarbejdet i forbindelse med udstillinger tæller derfor kun med 50% i opgørelsen over bevaringsindsatsen, mens konserveringsarbejdet ved accessioner og ved samlingerne i øvrigt tæller 100%

museets samlinger opgjort for perioden 1997-2003. Den årlige bevaringsindsats andrager 16-18 årsværk (svarende til 116 åv. i 7 år) og er således kun en meget begrænset imødegåelse af det konstaterede konserveringsbehov. Det bemærkes desuden, at det ikke nødvendigvis er de samlinger der har det største konserveringsbehov, som i perioden har fået tildelt de fleste konserveringsressourcer. Dette hænger til dels sammen med, at der til accessioner og udstillinger skal anvendes konserveringsressourcer og at omfanget af disse aktiviteter ikke prioriteres med udgangspunkt i samlingsernes samlede konserveringsbehov, men ofte ud fra andre hensyn (indkomne genstande, udstillingsprogram m.v.

I 2002 og 2003 udarbejdede Kulturministeriet en ”Udredning om bevaring af kulturarven”, hvortil Nationalmuseet bidrog med oplysninger om bevaringstilstanden af museets genstande fordelt på gruppering af museets genstande med hensyn til national betydning.

Figur 4.1.2 - Enestående National Betydning (ENB)

Hele museet	Svært skadede		Behandlingskrævende		Stabiliseret		Formidlingsegnet		I alt
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Enestående National betydning	3012	0,3	13646	1,5	28729	3,2	88482	9,8	133870
Væsentlig National Betydning	28932	3,2	72366	8,0	127725	14,1	441998	48,8	671021
Regional/lokal Betydning	4517	0,5	11964	1,3	19287	2,1	53653	5,9	89420
Mindre Betydning	460	0,1	1015	0,1	2624	0,3	6630	0,7	10729
I alt	36921	4,1	98992	10,9	178366	19,7	590762	65,3	905041

I ovenstående skema er skønsmæssigt opgjort konserveringsbehovet for museets genstande (2002-tal) fordelt på de genstandsgrupper, der er anvendt i udredningen og i nedenstående skema opgjort hvor mange årsværk (ÅV) der skal anvendes for at afhjælpe efterslæbet.

Det skal understreges at på Nationalmuseet registreres antallet af genstande ikke entydigt som et nummer/en genstand. Det vil sige at antallet af registrerede numre i GenReg (museets elektroniske registreringsdatabase) og i museets analoge registre, i alt næsten 1 mio inventarnumre ikke afspejler antallet af genstande, men et antal sager, hver med forskelligt antal genstande fra en til flere tusinde. Til eksempel kan det oplyses at Møntsamlingen rummer ca 500.000 enkeltstykker fordelt på ca 15.000 inventarnumre (manuelt registrerede).

Figur 4.1.3 - Skøn overforbrug af årsværk (ÅV) til afhjælpning af efterslæb til konservering af ENB-genstande

Hele museet	Svært skadede	Behandlingskrævende	Stabiliseret	Formidlingsegnet	I alt
Enestående National Betydning	39	40	42	0	120
Væsentlig National Betydning	377	210	185	0	772
Regional/lokal Betydning	59	35	28	0	122
Mindre Betydning	6	3	4	0	13
Årsværk (ÅV) i alt	482	287	259	0	1027

Hvis Nationalmuseet skal afvikle konserveringsefterslæbet for ”svært skadede” og ”behandlingskrævende” genstande af ”enestående national betydning” og bringe dem i en stabil tilstand skal der,

som det fremgår af skemaet, anvendes 79 ÅV. Hvis museet herudover skal undgå at der ophober sig konserveringsefterslæb inden for nytilkomne genstande skal der fremover årligt anvendes 7 ÅV udover hvad museet i dag råder over.

4.2 Aktiviteter i 2003

Museets konserveringsaktiviteter falder i to kategorier. Aktiviteter rette mod museets egne samlinger, samt ekstern konserverings- og konsulentvirksomhed - såkaldt antikvarisk konserveringsvirksomhed. Ressourcefordelingen til disse aktiviteter i 2003 og tidligere år samt budgettal for 2004 fremgår af nedenstående tabel. Tabellen viser de konserveringsfaglige medarbejderes timeforbrug. Laboratoriets, Magasin og Logistiks og Sekretariatets medarbejdere er ikke medregnet.

Figur 4.2.1 - Intern og ekstern konserveringsvirksomhed

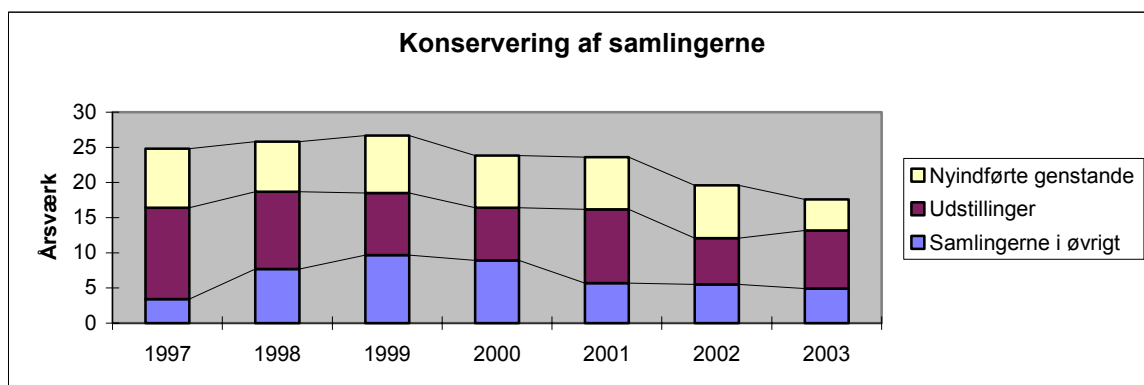
	R	R	R	R
	2000	2001	2002	2003
Nationalmuseets samlinger				
Nyindførte genstande (accessioner)	7,4	7,8	7,5	4,9
Udstillinger ^{a)}	7,5	10,5	6,4	8,3
Samlingerne i øvrigt ^{b)}	8,9	5,0	5,6	4,4
Samlingerne i alt	23,8	23,3	19,5	17,5
Ekstern virksomhed (antikvarisk arbejde)				
Kirkekonsulentarbejde	2,4	2,6	2,3	2,3
Tøjhusmuseet	0,9	0,9	1,0	1,0
Indtægtsdækket konserveringsvirksomhed	31,6	25,3	20,8	19,6
Ekstern virksomhed i alt	34,9	28,9	24,1	22,8
Intern og ekstern konserveringsvirksomhed i alt	58,7	52,2	43,5	40,3

^{a)} Heraf er anvendt 1 årsværk på monteringsarbejde i udstillingerne i hvert af årene 2000, 2001, 2002 og 1,2 ÅV i 2003. ^{b)} Heraf er følgende ressourcer anvendt på magasinarbejder (forebyggende konservering) 1998: 1 åv. - 1999: 3,1 åv, 2000: 2,4 åv, 2001: 1,2 åv samt 2002 1,2 åv. I 2003 er disse timer opgjort under kapitel 5, Magasin .

Konservering af museets samlinger

Museets indsats for konservering af samlingerne påvirkes af en række andre aktiviteter på museet. Udstillingsvirksomheden samt indsamling og erhvervelser af genstande udløser løbende et konserveringsbehov, som ikke nødvendigvis falder sammen med hvilke genstande og samlinger, der har det største konserveringsbehov. Hvilke arbejdsopgaver, der i 2003 er udført af Bevaringsafdelingen for genstande fra museets samlinger kan ses i [Bilag b. Konservering af genstande fra Forsknings- og Formidlingsafdelingen](#).

Figur 4.2.2 - Udviklingen vedrørende fordeling af konserveringstimer.

Udover til konservering bruges der konserveringsressourcer til håndtering af genstandene dels til monteringsarbejder ved nyopstillinger af samlinger (1,2 årsværk) medtaget under "Udstillinger".

Præventiv konservering

Skadedyrsbekæmpelse

I 1 og 2 kvartal af 2003 gennemgik Bevaringsafdelingen systematisk museets udstillinger, magasiner, kontorer mm. for skadevoldende insekter i samarbejde med afdelingernes kontaktpersoner, der desuden førte tilsyn året i gennem og også løbende var i kontakt med Bevaringsafdelingen.

Magasiner på Frilandsmuseet blev af resursemæssige årsager ikke gennemgået.

I Børnenes Museum, hvor der tidligere var angreb af bl.a. brun pelsklanner, syntes skadedyrsangrebet at være nedkæmpet. Det blev bl.a. tilskrevet hyppig rengøring, systematisk frysning af rekvissitter, anvendelsen af diatomé-jord i hulrum og ikke mindst inspektion af insektfælder.

I Etnografisk Samlings udstilling, er der i insektfælder registreret brun pelsklanner. I et magasin i Prinsens Palæ (kælder magasin), fandtes som følge af fugtigt klima, forekomst af skadevoldende støvlus på genstande af organiske materialer

I Prinsens Palæ's kontorarealer fandtes stadig skadevoldende insekter i Etnografisk Samling med bibliotek, SILA, Møntsamlingen samt i fotoatelieret og Skoletjenestens lokaler På Møntsamlingen er kokosgulvtæppe fjernet.

I Lille Mølle opdagedes i juli et lokalt mølangreb, som i december syntes at være gået i stå, uden at modforanstaltninger var iværksat.

Opsætning af insektfælder i magasiner i Ørholm og Brede blev ikke udført.

Der er opsat insektnet på frihedsmuseet. Der er indkøbt fryser, insektfælder mm.

Statens Skadedyrslaboratorium benyttes som rådgiver.

Databasen til registrering af skadedyr blev taget i brug i 2003.

Overordnet Klimaarbejde

Bevaringsafdelingens laboratorium har igennem 2003 udført en række opgaver for museets samlinger, med præventivt bevarende sigte.

Overordnet modtager laboratoriet hver måned klimadata fra alle målesteder tilsluttet museets CTS-anlæg (udstillinger og magasiner). Disse målinger gennemses, og uregelmæssigheder efterforskes. Desuden foretages der målinger og inspektioner på lokaliteter som ikke er tilsluttet CTS-anlægget.

I året løb er der udarbejdet 12 større notater og rapporter vedr. forbedring af klimaforhold i magasiner og udstillinger:

- Notat om montreklima i Danmarkshistorier. 20.05.2003
- Forespørgsel om brug af silikone ved fugning af montere i Danmarkshistorie. 27.08.2003
- Lysniveau på udvalgte genstande i Danmarkshistorien. 06.11.2003
- Notat vedr. monitoringsmetoder for museets ventilationsfiltre 27.06.2003

- Klimaovervågning af middelalder og renæssancesamlingen, rum 108-113. 29.08.2003
- Klimaproblemer i middelalder- og renæssancesamlingen, rum 108-113. 31.10.2003)
- Notat vedr. lufttab i Nydamteltet. 21.08.2003
- Notat vedr. forespørgsel om klimadata for kældermagasiner i Prinsens Palais. 28.07.2003
- Klimaforhold i Etnografisk Samlings magasiner i kælderen under Prinsens Palæ. 29.08.2003
- Notat angående mugangreb i Frihedsmuseets magasiner. 29.09.2003
- Notat vedrørende besøg på Lille Mølle. 31.07.2003
- Rapport vedr. gennemgang af lys og klimaforholdene i Horserødlejrens Museum 27.02.04

Der anvendes i Bevaringsafdelingen følgende ressourcer (timer) til klimaarbejde på Nationalmuseet.

Figur 4.2.3 - Klimaarbejde på Nationalmuseet

	2003
Overvågning	250 timer
Opfølgning	709 timer
I alt	959 timer

Antikvarisk konserveringsarbejde

Museet anvender også ressourcer til ekstern konserverings- og konsulentvirksomhed - såkaldt antikvarisk konserveringsvirksomhed. Dette ressourceforbrug fordelte sig i 2003 med 2,6 konserveringsårsværk til kirkekonsulentarbejdet, samt 1 årsværk til tjenstlige konserveringsopgaver for Tøjhusmuseet. Herudover konserverer Bevaringsafdelingen for fremmede rekvirenter, det være sig private, kirker, museer og andre offentlige institutioner.

Kvalitetsmåling af konserveringsarbejdet.

I løbet af 2001 påbegyndte Nationalmuseet, som et resultatmål for Bevaringsafdelingen, et udredningsarbejde, der skal foreslå en måling af bevaringsarbejdets effekt på samlingerne. Dette betyder at der skal ske en form for kvalitetsmåling af arbejdet, i stedet for som i denne rapport udelukkende at foretage en vurdering af det timeforbrug, der er anvendt på de forskellige genstandsgrupper. Arbejdet med indføring af kvalitetsmåling for Bevaringsafdelingen har foreløbig resulteret i en vedtagelse om indførelse af Excellencemodellen. Dette er vedtaget for hele museet. Der er stadig behov for en afklaring af hvorledes kvalitetsløft for den enkelte genstand kan måles i forbindelse med konserveringsindgreb. Bevaringsafdelingen arbejder videre med opgaven.

5. Magasinering

Nationalmuseet arbejder løbende med forbedring og udvikling af museets magasinforhold. Bevarelse og brug af museets samlinger forudsætter en hensigtsmæssig magasinering. Genstandene skal opbevares under de rette klima- og sikringsforhold og under pladsforhold, der gør dem tilgængelige for forskning og formidling.

Den 1. januar 2003 blev Magasinsekretariatet en del af Magasin og Logistik, der er en organisatorisk enhed under Bevaringsafdelingen.

5.1 Status

Nationalmuseet har magasiner i Prinsens Palais, Frihedsmuseet, Frilandsmuseet, Virumgård, Brede og Ørholm. Derudover har museet lejet ca. 500 kvadratmeter magasin i Hvalsø.

Magasinsekretariatet har i 2002 udarbejdet en opgørelse over Nationalmuseets samlede magasinarealer. 264 lokaler er registreret som magasiner.

I rapporten er redegjort for den geografiske placering af magasinerne, og det er specificeret i hvilke bygninger og på hvilke etager de befinder sig. Der er en oversigt over, hvordan magasinerne fordeles geografisk med hensyn til brutto- og nettokvadratmeter. Derudover er der redegjort for kvaliteten af de enkelte magasiner.

Der er foretaget en vurdering af, hvor stor en del af museets samlede merbehov, der kan afhjælpes ved renovering af eksisterende bygninger/rum samt givet forslag til nybygning af magasiner på museets egne arealer. Der er udarbejdet en oversigt over, hvad det vil koste (prisindeks januar 2002) dels at renovere eksisterende magasinområder, dels at udvide magasinarealet med nybygninger.

Figur 5.1.1 Konklusion vedr. brutto/nettokvadratmeter magasinareal

Geografisk placering af magasin	Brutto kvadratmeter	Netto kvadratmeter magasin	Magasinareal / Bruttoareal (udnyttelsesgrad)
Ørholm	8.299	6.334	76
Brede	11.420	7.940	70
Frihedsmuseet	108	108	100
Prinsens Palais	2.207	2.207	100
Frilandsmuseet/ Virumgård	4.639	4.639	100
Ny Mølle	286	286	100
Hvalsø	500	500	100
I alt m²	27.459	22.014	80

I Prinsens Palais er Sikringsboks og Sikringsmagasin medtaget i de samlede nettokvadratmeter magasin

Forskellen mellem brutto og nettokvadratmeter magasinareal kommer bl.a. af, at der er opbygget en sikkerheds og klimavæg, så magasinet ligger som en "kærne" i magasinarealet i Brede og Ørholm. Hjælpfunktioner som studierum, karantænerum, fotorum, depotrum mm. er ikke medtaget i netto kvadratmeter magasinareal.

De Danske Kongers kronologiske samlinger på Rosenborg, disponerer over 200 netto m², renoveret magasin i Brede fra år 2000.

Figur 5.1.2 Opgørelse og konklusion vedr. kvaliteten af de samlede nettokvadratmeter i museets 264 magasiner.

Geografisk placering	Meget velegnet	Velegnet	Kan Bruges	Uegnet til magasin	Samlede Netto m ²
Ørholm	3.739	1.215	558	822	6.334
Brede	4.946	629	871	1.494	7.940
Frihedsmuseet		108			108
Prinsens Palais	73	335	484	1.315	2.207
Frilandsmuseet/ Virumgård		600		4.039	4.639
Ny Mølle				286	286
Hvalsø				500	500
I alt	8.758	2.887	1.913	8.456	22.014
Procent	40	13	9	38	

I Prinsens Palais er sikkerhedsboks og Sikringsmagasin medtaget i de samlede nettokvadratmeter magasin

Magasinerne på Frihedsmuseet, Prinsens Palais, Virumgård, Nymølle og Hvalsø er det ikke muligt at opgøre brutto kvadratmeter og derfor er disse magasinkvadratmeter opgivet som nettokvadratmeter.

Udredning om bevaring af kulturarven

I forbindelse med udredningen har Nationalmuseet bidraget med oplysninger om Nationalmuseets magasiner.

Det kan konkluderes at der er behov for:

- Renovering af 5.300 m² eksisterende magasiner.
- Nybygning af 6.200 m² magasiner til erstatning af eksisterende uegnede magasiner, der ikke kan renoveres.
- Nybygning af 4.500 m² til tilvækst i museumsgenstande i 15 år.

5.2 Aktiviteter i 2003

Magasin og Logistik har i 2003 anvendt følgende ressourcer til arbejde med museets genstande.

Skema 5.2.1 – Timer anvendt til Magasinarbejde, transport mv.

	2003
Magasinarbejde	13.045 timer
Transport	1.030 timer
Skadedyrsmonitoring	215 timer
I alt	14.289 timer

6. Udlån og uddeponeringer, indlån og inddeponeringer

Nationalmuseet stiller sine samlinger til rådighed for udstillings- og forskningsformål for såvel indenlandske som udenlandske museer og forskere. Dette sker blandt andet ved udlån og uddeponering af genstande.

Ved *udlån* forstås udlevering af en eller flere museumsgenstande til særudstillinger for en begrænset periode op til 12 måneder.

Ved *uddeponeringer* forstås udlevering af en eller flere museumsgenstande til en anden institution for en længere periode, sædvanligvis 5 år ad gangen. Uddeponeringer sker, med sjældne undtagelser, kun til danske, statsanerkendte museer.

I 2003 er der på museet vedtaget nye retningslinier for udlån. Det praktiske arbejde med udlånssager er overført til Bevaringsafdelingens enhed Magasin og Logistik. Der er udarbejdet følgende dokumenter: *Intern vejledning om udlån fra Nationalmuseet*, *Nationalmuseets betingelser vedrørende udlån* og *Udlånskontrakt*. Dokumenterne er foreløbig tilgængelige på museets interne net i offentlige mapper under Samlings- og registreringsudvalget.

Status og aktiviteter i 2003

Der er meget stor forskel på hvor mange genstande en udlåns- eller en uddeponeringssag omfatter og dermed også på den arbejdsindsats, som museet yder i forbindelse med denne aktivitet. Det kan derfor være vanskeligt at sammenligne de enkelte sager indbyrdes samt den samlede mængde af sager fra år til år. I nedenstående skema er anført antallet af udlåns- og uddeponeringssager i 2003 samt tidligere år.

Figur 7.1.1 Udlån og uddeponeringer (antal sager)

	Udlån (antal sager)	Uddeponeringer (antal sager)	2003	2002	2001	2000	1999
Indenlandske lånere	72	24	96	120	140	152	275
Udenlandske lånere	29		29	47	28	26	27
I alt			125	167	168	178	302
Ressourceindsats (årsværk²)			4,4	1,9	2,3	2,6	1,8
Gns. Timeforbrug pr. sag			52	19	23	25	10

I [Bilag c. Udlån og uddeponeringer, indlån og inddeponeringer samt afslag på udlån på Nationalmuseet i 2003](#) findes en samlet oversigt over alle udlån som Nationalmuseet har givet i 2003.

² I tallet for ressourceindsats og Gns. Timeforbrug 2003 indgår både tal for timer anvendt på Forsknings- og Formidlingsafdelingen (1,7 år) og timer fra Bevaringsafdelingen (2,7 år), der er medtaget for første gang. Timerne på Bevaringsafdelingen indeholder forbrug til administration og konservering af de udlånte genstande samt kurervirksomhed. Tallene er ikke sammenlignelige med tidligere års angivelser.

7. Samlingsrevision

I 2003 er der på ny nedsat et Samlingsrevisionsudvalg med et let ændret kommissorium. Medlemmer var i 2003:

Lars Buus Eriksen, museumschef, Museet på Kroppedal, eksternt medlem.

Ebbe Holmboe, administrator.

Jesper Stub Johnsen, bevaringschef, formand for uvalget.

Rapport fra samlingsrevision på F&F, Frihedsmuseet den 3. december 2003, konklusion:

Samlingsrevisionsudvalget konkluderer, at Frihedsmuseets genstande er registreret i henhold til Nationalmuseets overordnede politik på området. Samlingsrevisionsudvalget noterer sig, at Frihedsmuseets udlån af genstande fremover skal følge de retningslinier, der er beskrevet i Nationalmuseets udlånspolitik af 1. januar 2004.

8. Sikring imod brand, tyveri og hærværk.

I Drifts og Administrationsafdelingen udføres sikringsmæssige opgaver, som har forbindelse med hovedformålene bevaring, bygningsteknik, drift og formidling.

Ved årsskiftet 2002 / 2003 ændredes organisationen i afdelingen omkring disse arbejdsopgaver. Enheden Sikring og håndværk blev nedlagt og de opgaver som denne enhed løste i 2002 blev fordelt imellem enhederne Bygningsdrift, Sikring og Intern Service og Sikringsteknisk gruppe som er del af Drifts- og Administrationsafdelingens Sekretariat.

Sikring og Intern Service havde fra 2003 følgende opgaver:

- Fysisk overvågning af museet
- Adgangskontrol

Sikringsteknisk gruppe havde fra 2003 følgende opgaver:

- Elektronisk overvågning af museet.
- Drift og vedligeholdelse af museets låse og dørsystem samt tilsyn med brandadskillelser.
- Drift og vedligeholdelse af museets AIA, ABA, Itv og radioanlæg.

Det er Sikring og Intern Service samt den Sikringstekniske gruppes primære opgave at sørge for, at museets overvågning fungerer optimalt. Museumsgenstandene skal blive der hvor museet har besluttet de skal være. Med dette som udgangspunkt tilrettelægges den vagtmæssige, elektroniske og mekaniske sikring for alle museets ejendomme.

Sikringsarbejdet er i sagens natur ofte lidet synligt. Ofte er det således, at jo mindre det ses, desto bedre. Typisk kommer området først rigtigt i fokus, når der er noget, der er gået galt.

Af sikringsmæssige årsager vil denne rapport ikke gå i detaljer om sikringsarbejderne.

I 2003 blev der foretaget to store anlægsarbejder.

Den igangværende modernisering af tyverialarmanlægget blev ved årets afslutning færdiggjort. Dermed har begge vagtstuer et tidssvarende sikringsystem, samt en moderne brugerflade til styring af alarmanlægget

På grund af besparelser på vagtmandskabet i Mølleåområdet, blev det besluttet at foretage en elektronisk sammenkobling af vagtstuen i Prinsens Palais og Vagtstuen i Brede. Dette anlægsarbejde involverede flere sikringsentreprenører, det samlede projekt kunne afleveres i august måned.

Figur 9.1.1 - Tekniske sikringsarbejder

Teknisk sikring Drift	2000	2001	2002	2003
Mio. kr. ekskl. Moms.	2,108	1,185	1,581	1,600

Figur 9.1.2 - Fysisk sikring

Fysisk sikring (Vagtstuer) og håndværkergruppen i Mio kr. ekskl. Moms	2001	2002	2003
Vagtstuen i Prinsens Palais	3,7	3,572	3,768
Vagtstuen i Brede	3,839	3,829	3,881
Håndværkergruppen	3,085	3,242	3,666
Mio kr. ekskl. Moms.	10,621	10,643	11,315

Bilag a. Genstandsregistrering i skemaform

På nogle samlinger opgøres registreringsefterslæb i sager, på andre i inventarnumre. Der hersker nogen usikkerhed om hvor mange genstande fra den Marinaræologiske Samling, der er indeholdt i statistikken.

Danmarks Oldtid							
Elektronisk registreret		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		157.241	627	542	382		158.792
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.		987	13	1.672	159	106	2.937
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.		158.228	640	2.214	541	106	161.729
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		10.000					10.000
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.							0
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.							10.000
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Primo 2003	Inventarnr.						0
	Sager	346	70	128	382		926
Ultimo 2003	Inventarnr.						0
	Sager	330	25	30	8	137	530

Danmarks Middelalder og Renæssance							
Elektronisk registreret		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		68.837	321	312	143	0	69.613
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.		33	1	27	36	155	252
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.		68.870	322	339	179	155	69.865
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.							
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.							
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.							
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Primo 2003	Inventarnr.	13.437	471	200	1.908	0	16.016
	Sager						0
Ultimo 2003	Inventarnr.	13.404	455	200	1.908	92	16.059
	Sager					0	0

Nyere Tids Samling							
Elektronisk registreret		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		298.948	1.385	698	740		301.771
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.		13	0	2	52	264	331
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.		298.961	1.385	700	792	264	302.102
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		Ikke benyttet					
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.							
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.							
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Primo 2003	Inventarnr.	22.088	1.314	944	700	933	25.979
	Sager						0
Ultimo 2003	Inventarnr.	22.075	1.314	942	648	669	25.648
	Sager						0

Frilandsmuseet							
Elektronisk registreret		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		47.020	62	570	266		47.918
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.		104	22	1.268	15	66	1.475
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.		47.124	84	1.838	281	66	49.393
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		Ikke benyttet					
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.							
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.							
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Primo 2003	Inventarnr.	1.500			25		1.525
	Sager						0
Ultimo 2003	Inventarnr.	950			25	25	1.000
	Sager						0

Note: 750 genstande af efterslæbet på 1.500 fra før 2000 er deaccessioneret i 2003, der resterer derfor reelt 200 genstande indkommet før 2000

Frihedsmuseet						
Elektronisk registreret	Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.	11.183	114	83	63	0	11.443
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.	0	1	0	23	34	58
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.	11.183	115	83	86	34	11.501
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser	Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.						0
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.						0
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.						0
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen	Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Primo 2003 Inventarnr.				25		25
Sager						0
Ultimo 2003 Inventarnr.						0
Sager					40	40

Mønt- og Medaillesamlingen						
Elektronisk registreret	Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.	Ikke benyttet					
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.						
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.						
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser	Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.						15.182
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.					245	245
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.						15.427
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen	Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Primo 2003 Inventarnr.						0
Sager						0
Ultimo 2003 Inventarnr.						0
Sager	164	57	52	79	158	510

Etnografisk Samling							
Elektronisk registreret		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		98.053	0	556			98.609
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.		137	0	0	0	0	137
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.		98.190	0	556	0	0	98.746
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.						42	42
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.		6.200					6.200
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.		6.200					6.242
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Primo 2003	Inventarnr.	100.000				500	100.500
	Sager						0
Ultimo 2003	Inventarnr.						0
	Sager						0

Antiksamlingen							
Elektronisk registreret		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		38.294	16	2	0		38.312
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.		0	0	0	0	0	0
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.		38.294	16	2	0	0	38.312
Genstande manuelt registrerede eller i lokale databaser		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Status primo 2003: Registrerede inventarnr.		Ikke benyttet					
Aktivitet 2003: Registrerede inventarnr.							
Status ultimo 2003: Registrerede inventarnr.							
Anslået efterslæb vurderet af afdelingen		Indkommet før 2000	Indkommet i 2000	Indkommet i 2001	Indkommet i 2002	Indkommet i 2003	I alt
Primo 2003	Inventarnr.						0
	Sager						0
Ultimo 2003	Inventarnr.						0
	Sager						0

Bilag b. Konservering af genstande fra Forsknings- og Formidlingsafdelingen

	Bevaringsafdelingen i alt		
	Sagsnr.	Budget	Forbrug
Særudstillinger			
Sejrens Triumf, administration	11532-0001	700	413
Sejrens Triumf, konservering	11532-0002	800	860
Sejrens Triumf, forhalsudstilling	11532-0004	120	121
Sejrens Triumf, klima	11532-0005	0	166
Sejrens Triumf, Adm, ALS	11532-0006	0	347
Sejrens Triumf, Konservering TR	11532-0007	1.300	1.249
Sejrens Triumf, ops., nedt. Trækons	11532-0008	500	521
Sejrens Triumf, opst., nedt. Metal	11532-0009	725	647
Sejrens Triumf, opst., nedt. Trækons	11560-0001	0	0
Mare Balticum, Adm. Sept 2002	11625-0001	0	154
Mare Balticum, Opstilling og nedtag.	11625-0002	640	592
Mare Balticum, Konservering	11625-0003	0	53
Mare Balticum, Vandskade	11625-0005	0	121
Herregårdsudstilling	12464-0001	400	1.303
Shakti	12465-0001	250	43
Diverse små udstillinger	12468-0001	450	32
Born in Europe	12469-0001	130	7
Tuaregudstilling, stødtand	12845-0001	0	3
F&F, ES, Tibet-udstilling	12619-0001	100	70
Særudstillinger i alt		6.115	6.698
Basisudstillinger, nyopstill			
Fjellerup Østergård, Undersøgelse	2143-0003	0	46
Fjellerup Østergård, inventar	2143-0004	2.200	1.437
Stadager Brugs	11669-0001	730	1.161
DA, Friland, Borre tømreværksted, Magasin & Logistik	11669-0004	0	9
NT, Danmarkshistorier	10529-0001	410	328
Antiksamlingen, Ægyptisk stuk	11496-0001	300	0
Antiksamlingen, Den nære Orient, udstilling	11600-0001	250	0
Nærorienten, keramik	11281-0001	0	4
F&F, OLD, kistelåg	12482-0001	0	79
Basisudstillinger i alt		3.890	3.062
Samlinger i øvrigt			
Hele museet			
Climate Notebook	12892-0001	0	7
Udlån, hele museet	10534-0001	3.550	1.717
Udlån, Eckhout, udlån New York Bilbao	11381-0001	613	221
Udlån, Eckhout, udlån Brasilien	11381-0002	0	163
Udlån, Eckhout, udlån Stockholm	11381-0005	0	196
Udlån, Eckhout, udlån Siegen & Haag	11381-0006	0	69
Udlån, lakskærm, Taipei	11648-0001	170	286
Oldtid, Udlån "Bog-People"-	12005-0001	140	119
Oldtid, Udlån "Bog-People", Laboratorieanalyse	12005-0003	0	10
Udlån, Anchorage Mus	12453-0001	0	41

	Sagsnr.	Budget	Forbrug
Udlån, Moesgård	12453-0002	0	104
Udlån, Bornholms Mus	12453-0003	0	23
F&F, Middelalder, Udlån, "DA.Portrætter"	12516-0001	0	60
Udlån, Kvindemuseet	12526-0001	0	4
Udlån, gold und kult der bronzezeit	12580-0001	37	58
Udlån, Flækken, 40 år...	12712-0001	0	3
Kulturhist Mus, Randers, Amazonernes land	12715-0001	0	34
Lolland-Falster Stiftmus, Ravensborg Voldsted	12716-0001	0	9
Udlån Post og Tele, Din for evigt	12731-0001	0	10
Udlån Malmø Museer, Romer och resande	12734-0001	0	89
Udlån, Det Danske Kunstindustrimus, Blikfang	12742-0001	0	9
Udlån Murersvendene, 5 genstande	12762-0001	0	8
Handels-og Søfarts,mus.Kronborg -Udlån, Tre Cantonfigurer	12769-0001		11
Udlån, Dronningens kjole	12770-0001	0	79
Udlån, Dronningens kjole	12770-0002	0	3
Udlån, Kalundborg og Omegn. Uddep	12772-0001	0	3
Udlån, Kalundborg og Omegn. Uddep	12772-0002	0	8
Udlån, Ny Carlsberg, Classic Color-fig	12773-0001	0	8
Udlån, Odder Mus, Falkejagten	12787-0001	0	10
Udlån Kbhvns Slagterlaug, Sølvvelkomst	12823-0001	0	6
Udlån Skive Mus, Julens trad	12829-0001	0	6
Udlån Skive Mus, Julens trad	12829-0002	0	11
Udlån. Kosmos	12840-0001	0	4
Udlån Danmark Norge Elfenbensfigur	12841-0001	0	6
Udlån, Udstill. "Snapshots fra en fælles.."	12862-0001	0	141
Udlån, Cirkus & Artistmus, Den (u)menneskelige dukke	12896-0001	0	11
Udlån, Islands NatMus, 5 genstande	12898-0001	0	5
Udlån, Rewentlow museet, Slagteblok	12899-0001	0	4
Udlån, Det Danske Kunstindustrimus, De industrielle ikoner	12912-0001	0	30
LAB., Klimaarbejde for F & F	0087-0017	289	593
Oldtid			
OLD, Udstillingspleje	2813-0001	165	120
Ladbyskib	0544-0001	30	27
Oldtid, samlinger og rav	11266-0001	0	39
Oldtid, Jellingestenene, undersøgelse	12581-0001	20	37
Oldtid, Gundestrupkarret	11627-0001	0	40
NMU			
Udstillingspleje, Vikingskibshal mv	10007-0001	100	94
NMU, Calmar Castell, 19 genstande	10923-0001	0	12
NNU			
Middelalder & Renæssance			
MID, Udstillingspleje	2812-0001	175	95
MID, Nitratnegativer	10593-0001	10	0
Autochromeplader	12473-0001	50	6
Fåborgtavlen	2385-0001	0	12

	Sagsnr.	Budget	Forbrug
Nyere Tid			
NT, Udstillingspleje, PP + Brede	10280-0001	120	182
NT, Nitratnegativer	10994-0001	100	66
NT, Nipsenålepuder	10992-0001	0	14
NT, Kavalergangen	11007-0001	0	72
Rengøring af udst. i Brede	12474-0001	50	3
Brede Hovedbygning, møbler	10798-0002	0	3
Dåse fra Horsens Statsfængsel	12429-0001	0	5,5
Frilandsmuseet			
Frilandsmuseet, generelt	11631-0001	725	538
Frihedsmuseet			
FHM, Udstillingspleje	11632-0001	100	19
FHM, Nitratnegativer	11271-0001	50	51
Frihedsmuseet, løbende opgaver	11291-0001	0	64
Maleri af Folmer Bendtsen	12534-0001	100	0
Mønt & Medallesamlingen			
Etnografisk Samling			
ES, Udstillingspleje	10279-0001	120	133
ES, Nitratnegativer	11287-0001	100	78
ES, Nugdliit, tarmskind	11283-0001	0	43
ES, Billeder, bøger, foldeskærm	11284-0001	0	35
Navneklud, Pip mv	12477-0001	15	0
Supercargoer	??	100	0
Antiksamlingen			
ANTIKA, Udstillingspleje	12535-0001	30	29
Antiksamlingen, flytning	11286-0001	0	20
Samlinger i øvrigt i alt		6.959	6.005
Accessioner			
Oldtid			
Oldtid, gamle fund	2254-0001	400	600
Ravninge Enge, trædele, konservering	2881-0001	75	11
Tissø	2952-0001	100	20
Gudme III,	11041-0002	55	80
Danefæ, Oldtid, Org.	11115-0001	50	0
Danefæ, Oldtid, Metal	12461-0001	925	1.105
Slotseng, knoglemateriale	11481-0001	200	249
Oltid, Skelhøj, kons af genstande	12274-0001	100	104
Oldtid, Birkehøj -rav og ben	12582-0001	100	17
F&F, Danmarks Oldtid, Snekkebjerg	12451-0001	75	73
Middelalder & Renæssance			
Danefæ, Middelalder	11026-0001	300	323
Richardt tegninger, konservering	12478-0001	100	127
Richardt tegninger, montering	12478-0002	100	128
Løb Opgaver v nyaccess. Efterslæb	12479-0001	0	0

	Sagsnr.	Budget	Forbrug
Nyere Tid			
Ålholmskabene, kun 1 skab	10543-0001	50	0
DA, NT, Undersøgelser	10282-01	0	79
NMU			
Nydam, opfølgning	1233-0012	50	0
Nydam	1233-0099	1.500	1.482
NMU dykning	2108-0001	50	0
Imprægnering af gamle fund	2253-0001	300	570
NMU, Roskilde Havn	11620-0001	650	686
In Situ-undersøgelser	12448-0001	200	44
NNU			
Mønt & Medaillesamlingen			
Danefæ, Mønter	1674-0001	1.190	1.013
Accessioner i alt		6.570	6.708
Montering			
Sejrens Triumf, montering	11532-0003	1.400	1.449
Hjortspring, montering	12480-0001	0	0
Antiksamlingen, permanent udstilling	12681-0001	150	169
Trellborg, montering	11058-0001	0	15
Ommontering, permanente udstill	12481-0001	100	0
Montering i alt		1.650	1.633
<i>Kirkekonsulent</i>	0021-0001	3.250	3.117
Kirkekonsulent i alt		3.250	3.117
Udisponeret 5%	0030-0001	1.275	63
Udisponeret i alt		1.275	63
Nationalmuseet, konserveringsarbejder i alt		29.709	27.285
Magasinarbejder			
Magasinsekr hele museet	12471-0001	8.456	2
Magasinarbejde	0034-0001	0	2.000
Magasinarbejde, Oldtid	0034-0003	0	547
Magasinarbejde, Middelalder	0034-0004	0	106
Magasinarbejde, Nyere Tid	0034-0005	0	1.456
Magasinarbejde, Friland	0034-0006	0	359
Magasinarbejde, Frihedsm.	0034-0007	0	4
Magasinarbejde, Etnografisk Samling	0034-0008	0	1.875
Magasinarbejde, Antiksamlingen	0034-0009	0	102
Flytning af magasin i Himmelev	12865-0001	0	236
Udstillingspleje	0034-0010	0	135
Magasinarbejde, Magasinpleje	0034-0011	0	3.945
Frysning	0034-0012	0	82
Fremtagning til studierum m.m.	0034-0013	0	459
Studiebesøg intern (Danmarks Kirker??)	0034-0014	0	178
Studiebesøg eksternt	0034-0015	0	0
Stamdata	0034-0016	0	101
Pladsregistrering	0034-0017	0	389

	Sagsnr.	Budget	Forbrug
Genstandsregistrering	0034-0018	0	0
Intern koordination	0034-0019	0	1.074
M&L, Transport	0034-0020	0	1.030
Skadedyrsmonitoring	11652-0001	425	215
Nationalmuseet Magasinarbejde i alt		8.881	14.289
Nationalmuseet i alt		38.590	41.574

Timer anvendt til konservering 2003, fordelt på samlinger

Samling	Accessioner		Udstillinger		Samlinger i øvrigt	Konserveringstimer	Bevaringsindsats i 2003
	Danefå	Øvrige	Basisudstillinger	Særudstillinger			
Oldtidssamlingen	1105	1153	94	6753	263	9368	5944,5
Middelaldersamlingen	323	255			113	691	691
Nyere Tids Samling		79	328	1303	344	2054	1238,5
Frilandsmuseet			2653		538	3191	1864,5
Frihedsmuseet					134	134	134
Møntsamlingen	1013					1013	1013
Etnografisk Samling				155	288	443	365,5
Antiksamlingen			173		49	222	135,5
Marinarkæologisk Samling		2781			106	2887	2887
Naturvidenskabelig Samling						0	0
Udlån og klimaarbejde, hele Nationalmuseet					4166	4166	4166
Timer	2441	4268	3248	8211	6001	24169	18439,5
Konserveringsårsværk (ÅV)	4,9		8,3		4,3	17,5	13,4

"Bevaringsindsats i 2003" opgøres som 100% af "Accessioner" og "Samlinger i øvrigt" plus 50% af "Udstillinger" ud fra den betragtning at arbejdet med nyopstilling af udstillinger rummer arbejdsopgaver, der ikke tager sigte på at forbedre genstandenes bevaringstilstand.

Bilag c. Udlån, uddeponeringer og indlån, inddeponeringer samt afslag på udlån på Nationalmuseet i 2003

Figur c.1 - Udlån, danske

Samling	Låner	Antal genstande
Oldtidssamlingen		
	Arkæologiklubben ”Flækken” (Friboeshvile)	54
	Esbjerg Museum	59
	Haderslev Museum	6
	Institut for Arkæologi og Etnologi, Københavns Universitet (flint fra Vedbæk Boldbaner)	?
	Kalundborg og Omegns Museum	8
	Kongernes Jelling	1
	Københavns Bymuseum	3
	Køge Museum	125
	Lolland-Falsters Stiftsmuseum	10
	Moesgård Museum	391
	Museet på Sønderkov	9
	Roskilde Museum	15
	Sydsjællands Museum	6
	Værløse Museum	1
	Aalborg Historiske Museum	84
I alt 15 sager	772	
Middelalder og Rennæssancesamlingen		
	Kulturhistorisk Museum Randers	1
	Kgl. Bibliotek, København	1
	Amagemuseet	1
	Lolland-Falsters Stiftsmuseum, Maribo	48
	Gl. Estrup Herregårdsmuseum	147
	Søllerød Museum (+ 147 genstande?)	55
	Danmarks Nyere Tid, NM	1
	Mare Balticum, NM	55
	Kongernes Jelling, Vejle Museum	15
	Museet Koldinghus	67
	Rosenborg slot	1
	Køge Museum	22
	Kalundborg og Omegns Museum	2
	Nationalhist. Museum, Frederiksborg slot	2
	Museet på Koldinghus	3
	Den nordatlantiske Brygge	1
	Kalundborg og Omegns Museum	7
	Kulturhist. Museum, Randers	24
	Danmarks Oldtid, NM	4
	Tøjhusmuseet	3
Dansk Skolemuseum	11	
Svendborg og Omegns Museum	8	

	Varde Museum	1	
	Danmarks Nyere Tid, NM	23	
	Skanderborg Museum	4	
	Langelands Museum	1	
	Odsherreds Museum	5	
	Køge Museum	10	
	Aalborg hist. Museum	1	
	Den antikvariske Samling i Ribe	10	
	Møntergården, Odense	3	
	Kvindemuseet	13	
	Horsens Museum	2	
	Ququartop	2	
	I alt 33 sager	554	
Nyere Tid	Byhistorisk Samling, Lyngby	28	
	Konservatorskolen	22	
	Det kongelige Bibliotek	2	
	Byhistorisk Samling, Lyngby	1	
	Københavns Murersvendelaug	4	
	Københavns Bymuseum	1	
	Post- og Telemuseum	4	
	Københavns Murersvendelaug	4	
	Københavns Slagterlaug	1	
	Københavns Slagterlaug	1	
	Kastrupgårdsamlingen	9	
	Fonden Den nordatlantiske Brygge	6	
	DR-TV	1	
	I alt 13 sager	84	
	Etnografisk Samling	Frederiksborg Museet	3
Rosenborg		1	
Fiskeri og Søfartsmuseet		2	
Moesgård		67	
Randers Kulturhistoriske Museum		100	
Bornholm Museum		40	
Kunstindustrimuseet		?	
Nordatlantisk Brygge		10	
I alt 8 sager		223	
Antiksamlingen	Danmarks Oldtid, Nationalmuseet til ”Sejrens Triumf”	18	
	Danmarks Oldtid, Nationalmuseet til ”Solvognen”	6	
	Ny Carlsberg Glyptotek til ”Gravskatte fra Ægypten”	11	
	I alt 3 sager	35	
Nationalmuseet i alt	72 sager	1668	

Figur c.2 - Udlån, udenlandske

Samling	Låner	Antal genstande
Oldtidssamlingen	Archäologisches Landesmuseum, Schloss Gottorf, Tyskland	1
	Arkæologisk Museum, Trento, Italien	2
	Beichthaus, Lübeck, Tyskland	1

Middelalder og Renæssancesamlingen	Canadian Museum of Civilization, Ottawa, Canada	31	
	Germanisches Nationalmuseum, Tyskland	10	
	Glenbow Museum, Calgary, Canada	31	
	I alt 6 sager	76	
	Smithsonian Museum, Washington	37	
	Statens historiska Museum, Stockholm	5	
	Provincial Museum of New Foundland and Labrador	4	
	Burgkloster, Lübeck	1	
	Peary Museum, Maine	12	
	Domuseum, Mainz	1	
	Historisk Museum, Moskva	1	
	Berlin, Deutsches hist. Museum	4	
	Natural historical Museum New York	2	
I alt 9 sager	67		
Nyere Tid	Malmö Museer	55	
	I alt 1 sag	55	
Etnografisk Samling	Paco Imperial, Rio de Janeiro	24	
	Sao Paulo	24	
	Tropemuseum, Amsterdam	1	
	Hamborg	1	
	Ministry of Culture, Albanien	1	
	Royal Academy of Arts, London	1	
	Anchorage	13	
	Stockholm	24	
	National Palace, Taiwan	24	
	Staatliche Museum, Berlin	1	
	I alt 11 sager	114	
	Antiksamlingen	Sinebrychoff Art Museum, Helsinki til ”The Etruscan Art”	22
		Fundación Bancaja, Sagunto, Spanien	1
		I alt 2 sager	23
Nationalmuseet i alt	29 sager	221	

Figur c.3 - Afslag på låneanmodninger

Samling	Antal
Oldtidssamlingen	6
Middelalder og Rennæssancesamlingen	10
Antiksamlingen	1
Nationalmuseet i alt	17

Figur c.4 - Uddeponeringer

Samling	Låner	Antal genstande
Oldtidssamlingen		
	Nordsjællands Folkemuseum	4
	Køge Museum	37
	Roskilde Museum	2

Middelalder og Renæssancesamlingen	Bornholms Museum	14
	Odense Bys Museer	12
	Svendborg & Omegns Museum	26
	Vendsyssels Historiske Museum	5
	Aalborg Historiske Museum	2
	Kulturhistorisk Museum, Randers	1
	Varde Museum	1
	Haderslev Museum	5
	I alt 11 sager	109
Nyere Tid	Haderslev Museum (danefæ)	1
	Køge Museum (danefæ)	9
	Bornholms Museum (danefæ)	7
	Sydsjællands Museum (danefæ)	3
	Roskilde Museum (danefæ)	9
	Vendsyssel historiske Museum (danefæ)	1
	Odense Bys Museer (danefæ)	1
	Skagen Fortidsminder (danefæ)	1
	I alt 8 sager	32
Nationalmuseet i alt	Greve Museum	25
	Kvindemuseet, Århus	9
	Odense Bys Museer, H. C. Andersens hus	7
	Herregårdsmuseet Selsø Slot	2
	Reventlowmuseet, Pederstrup	1
I alt 5 sager	44	
24 sager	185	

Figur c-5 - Indlån

Oldtidssamlingen, til "Sejrens Triumf"	Udlåner	Antal genstande
	Odense Bys Museer	55
	Ny Carlsberg Glyptotek	1
	Museumsberg Flensburg	33
	Antikensammlung, Staatliche Museen zu Berlin, Preussischer Kulturbesitz	7
	Bergen Museum	11
	Biblioteca Nazionale , Vittorio Emanuele III', Napoli	1
	Bornholms Museum, Rønne	33
	Den Kgl. Afstøbningsamling, Statens Museum for Kunst	4
	Det Kgl. Bibliotek	1
	Haderslev Museum	114
	Horsens Museum	9
	Landesmuseum für Vorgeschichte, Halle	32
	Lunds universitets historiska museum	10
	Moesgård Museum	10

	Museum für Ur- und Frühgeschichte, Weimar	33
	Museum für Vor- und Frühgeschichte, München	1
	Museum Het Valkhof, Nijmegen	64
	Museum und Park Kalkriese, Varusschlacht im Osnabrücker Land	23
	Rheinisches Landesmuseum, Bonn	1
	Kunstsammlungen, Römisches Museum, Augsburg	1
	Stiftung Schleswig-Holsteinisches Landesmuseum, Schloss Gottorf	40
	Site et Musée Romains d'Avenches, Schweiz	1
	Svendborg & Omegns Museum	19
	Sydsjællands Museum	1
	Oslo Universitets Kulturhistoriske Museer, Oldsaksamlingen	1
	Historiska Museet, Stockholm	21
	Oldtidssamlingen i alt 26 sager	527
Middelalder og Rennæssancesamlingen		
	Panuminstituttet, København	9
	Middelaldersamlingen i alt 1 sag	9
Nyere Tid	Det kgl. Bibliotek (tilbageleveret 09.09.03)	1
	Nyere Tid i alt 1 sag	1
Nationalmuseet i alt	28 sager	537